Kronika

Baltistika Brno universitete

Trumpa istorija. Nuo 1999 m. rudens semestro Brno Masaryko universitetas siūlo savo studentams studijuoti baltistiką kaip atskirą studijų kryptį su specialia programa. Europoje atsirado dar vienas akademinis židinys, suteikiantis galimybę pažinti lietuvių bei latvių kalbas ir kultūras.

Baltistikos istorija Brno pirmiausia sietina su žymaus indoeuropeisto profesoriaus Adolfo Erharto (g. 1926) vardu. Jis ne tik tyrinėjo lietuvių kalbą, parašė lietuvių kalbos gramatiką (*Litevština*, 1956) bei lyginamąją baltų kalbų gramatiką (*Baltų kalbos*, 1984), bet ir nuo 1949 m. Masaryko universitete skaitė lietuvių kalbos paskaitas. Europoje nedaug rastume universitetų, kuriuose domėjimasis lietuvių kalba bei literatūra nebūtų išblėsęs net komunizmo nelaisvės dešimtmečiais. Profesorius Erhartas ir jo bendradarbiai sukaupė įspūdingą baltistinę kultūros bei lingvistikos biblioteką, kuri tebesiplečia ir šiandien, vis papildoma naujomis knygomis.

1999 m. rudens semestrą baltistika tapo savarankiška studijų kryptimi. Jos programos autorius bei pagrindinis vykdytojas yra doc. hab. dr. Tomášas Hoskovecas. Prie šios sėkmės labai daug prisidėjo ir Masaryko universiteto Bendrosios kalbotyros instituto vadovė prof. hab. dr. Marie Krčmová bei instituto bendradarbis dr. Ondřejus Šefčíkas. Baltistikos studijų programoje bendradarbiauja keli lietuviai – Almis Grybauskas, Halina Beresnevičiūtė-Nosálová, Vaidas Šeferis.

Koncepcija. Naujosios baltistikos studijų programos tikslai yra ne vien lingvistiniai. Ji suvokiama kaip gyvų tautų gyvų kalbų mokymas, pabrėžiant, jog kalba yra vartai, vedantys į kitas kultūras, kitus pasaulius. Programos sumanytojai tikisi, jog lietuvių kalba galėtų tapti raktu į Vidurio Europos fenomeną, padėti kelti klausimus apie Europos rytų ir vakarų ribas, apie tai, kas juos sieja ir skiria. Latvių kalba galėtų atverti vartus į Šiaurės Europos „Hanzos" pasaulį, deja, dar nepakankamai apmąstytą, švelninantį šį ideologiniais interesais perkrautą rytų-vakarų skirtumą ir teikiantį Europos įvaizdžiui naujų bruožų. Tuo būdu baltistika Brno gali tapti Europos studijų pavyzdžiu: kas išmoks suprasti nors vienos Europos „mažosios tautos" padėtį, bus labiau atsparus „didžiųjų tautų" siūlomoms schemoms.

Labai svarbu ir tai, kad baltistikos studijos Masaryko universitete drauge yra ir dar vienas lietuvių literatūros židinys Europoje. Brno baltistikos studijų programa demonstruoja ne tik tai, jog pradiniai lingvistiniai kurso tikslai gali būti suderinami su literatūros studijomis, bet ir tai, jog literatūrą ir kalbą dera laikyti neatskiriamomis baltistikos mokslo dalimis.

Programos struktūra. Brno Masaryko universitete baltistika yra studijuojama Filosofijos fakultete, Bendrosios kalbotyros institute. Studijų programa apima bakalauro (6 semestrai), magistro (4 semestrai) bei daktaro studijų etapus.

Bakalauro studijų etape stengiamasi išmokyti studentus, iš pradžių neturinčius jokių specialių žinių, tik vienos baltų kalbos (nuo 1999 m. rudens semestro dėstoma lietuvių kalba). Tuo pačiu metu jiems stengiamasi padėti susiorientuoti viso Baltijos regiono – nuo senųjų prūsų gyvenamojo ploto iki Suomijos – kultūros istorijoje, suvokti atskirų tautų savotiškumą bei sąmoningumą. Bakalauro studijos taip pat turėtų studentams padėti pasirinkti, kuria kryptimi jie galėtų tęsti savo mokslą. Todėl jie kviečiami lankyti proseminarus, supažindinančius su metodologija tų sričių, kuriose galima išnaudoti baltistikos medžiagą (siūlomi, pvz., bendrosios kalbotyros, literatūros mokslo, istorijos, etnografijos, religijotyros, muzikologijos, menotyros, politologijos seminarai).

Magistrams Bendrosios kalbotyros institutas siūlo pratęsti Baltijos kraštų kalbotyros bei filologijos studijas. Todėl reikalaujama išmokti antrą Baltijos regiono kalbą (pvz., latvių po lietuvių), studijuoti abiejų kalbų literatūrą, istorinę gramatiką, bendrinės kalbos raidą, lankyti tekstų interpretavimo, vertimo bei stilistikos seminarus. Dar reikalaujama, kad studentai mažų mažiausiai bakalauro lygmeniu išmoktų dar vienos su Baltijos jūra arba Lietuvos Didžiąja Kunigaikštija susijusios kalbos (vokiečių, lenkų, rytų slavų, finougrų ar Skandinavijos) bei susipažintų su viena senųjų – lotynų, senąja slavų ar LDK kanceliarine – kalbų.

Daktaro studijoms Bendrosios kalbotyros institutas turi savo kalbininkams skirtą programą, kurią galima pritaikyti ir Baltijos kalboms.

Rezultatai. Nuo pat studijų programos pradžios dėstymas baltistams ėjo dviem paraleliniais keliais: struktūriniu-lingvistiniu ir kultūriniu-istoriniu. Pirmuoju atveju, kas savaime suprantama, dėstoma kalbos sistema, kuriama žodžių atsarga, skaitoma ir pratinamasi kalbėti. Antruoju, kas baltistikoje neįprasta, vyksta lyginamosios kultūrų studijos.

Štai kai kurie kultūrinio bei literatūrinio pobūdžio kursai, kuriuos nuo 1999 m. Masaryko universitete išklausė studentai baltistai: „Senųjų amžių Baltijos regiono istorija“ (H. Beresnevičiūtė-Nosálová), „Įvadas į literatūros mokslą“ (P. Kyloušekas), „Naujųjų laikų Lietuvos ir Lenkijos istorija“ (H. Beresnevičiūtė-Nosálová), „Lietuvių ir lenkų literatūros bei kultūros apžvalga (XVII–XX a.)“ (V. Šeferis), „Klasikinių lietuvių literatūros tekstų skaitymas“ (T. Hoskovecas, V. Šeferis), „Naujųjų laikų Latvijos ir Estijos istorija“ (H. Beresnevičiūtė-Nosálová), „Latvijos ir Estijos literaturos ir kultūros istorija“ (N. Slabihoudová, P. Štollas), „Latvių literatūros tekstų skaitymas“ (P. Štollas, T. Hoskovecas), „Senieji lietuvių literatūros tekstai – Donelaitis“ (V. Šeferis).

Brno natūraliai susiklostė palankios sąlygos lietuvių literatūrai studijuoti. Studentus pavyko ne tik išmokyti lietuvių kalbos bei gramatikos, bet ir supažindinti su lietuvių literatūra. Ypač naudingi yra literatūros kūriniams skaityti skirti seminarai, kuriuose nuo 1999 m. rudens semestro specialaus dėmesio susilaukė ne tik Donelaitis, Baranauskas, Biliūnas, Maironis, bet ir Baka ar Olšauskis.

Bakalauro mokslus Brno jau baigia pirmoji studentų baltistų laida. Kai kurie iš jų jau keletą kartų lankėsi Lietuvoje (VDU Kaune). 2003 m. vasario kovo mėnesiais Vilniaus universitete tobulinsis dar du studentai iš Masaryko universiteto.

2002 m. rudens semestre studijas pradėjo antroji baltistų laida, bene dukart gausesnė už pirmąją. Belieka tikėtis, kad naujasis baltistikos centras toliau plės savo veiklą ir išliks puiki bazė norintiems studijuoti ne tik baltistiką, bet ir lietuvių literatūrą bei kultūrą.

Bendradarbiavimas. Tiek lingvistiniam-struktūriniam, tiek kultūriniam-istoriniam baltistikos dėstymui reikia kuo daugiau bendradarbių, nes kiekvieną semestrą organizuojami teminiai kursai įvairių tautų lyginamajai istorijai bei literatūrai studijuoti. Todėl baltistikos programoje kvie-

čiami dėstyti įvairių sričių specialistai – vieni vienam semestrui, kiti semestro daliai ar atskiroms paskaitoms. Bendrosios kalbotyros institutas į bendradarbių tinklą įtraukė nemaža Čekijos specialistų, tačiau jų vis dar negana. Bendradarbių ieškoma ne tik akademiniuose sluoksniuose ir ne vien Čekijoje. Nors instituto finansinė padėtis nelengva, stengiamasi ją nugalėti ryžtingai, uoliai, lanksčiai dirbant.

Visi, norintys dalyvauti Brno baltistikos programoje, prašomi kreiptis adresu:
Ústav jazykovědy FF MU, Arne Nováka 1,
660 88 Brno,
tel. 420 541 121 131 (O. Šefčík) arba
420 541 121 328 (T. Hoskovec, V. Šeferis).

Tomášas Hoskovecas, Vaidas Šeferis

Das Institut für Baltistik der Philosophischen Fakultät der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald / BRD

1993 wurde an der Universität Greifswald das Institut für Baltistik gegründet, das zu den wenigen voll ausgebauten baltistischen Lehr- und Forschungseinrichtungen in der Welt, außerhalb Litauens und Lettlands, zählt. Inhaber des Lehrstuhls für Baltische Philologie ist seit dem 1. April 1997 Herr Prof. Dr. Jochen D. Range. Zur Zeit sind am Institut weiterhin drei wissenschaftliche MitarbeiterInnen, je eine Muttersprachlektorin aus Litauen und Lettland sowie eine Sekretärin tätig.

Das Fach Baltistik an der Universität Greifswald beschäftigt sich in Lehre und Forschung mit den Kulturen der baltischen Völker (Litauer und Letten) unter verschiedenen Aspekten (z. B. Sprachwissenschaft, Literaturwissenschaft, Volkskunde, Landeskunde). Besondere Aufmerksamkeit wird auch der jüngsten Vergangenheit und Gegenwart gewidmet. Die Baltistik ist eine empirische, theoretisch fundierte, im Gegensatz zur Lituanistik und Lettonistik stets vergleichende Disziplin, sie erschöpft sich also nicht in der Summe der Erkenntnisse über die Einzelsprachen und – kulturen. Vergleichende Interpretationen werden nicht nur im engeren baltischen Rahmen, sondern darüber hinausgehend in größeren kulturellen Räumen, z. B. der nordosteuropäischen Ostseeregion vorgenommen. Wenn auch die Baltistik von ihrem Gegenstand her als selbständiges Studienfach zu gelten hat, muß ihr interdisziplinärer Charakter, der sich einmal inhaltlich, dann aber auch aus den theoretisch-methodischen Erklärungsmodellen ergibt, betont werden. Die historische Entwicklung zwischen Slawen, Deutschen und Ostseefinnen hat das Baltikum zu einer ausgeprägten Kontaktzone unterschiedlichster Kulturen gemacht, die aus der Perspektive sehr unterschiedlicher Studienfächer behandelt werden kann. Fächerverbindungen mit Studienfächern wie Germanistik, Slawistik, Geschichts- und Politik- und Wirtschaftswissenschaften oder aber Theologie sind in Hinsicht auch auf spätere Berufschancen wegen der kulturhistorischen Beziehungen der Litauer und Letten zu den benachbarten Völkern durchaus sinnvoll, ohne damit andere Fächerverbindungen ausschließen zu wollen. Die politischen, ökonomischen und kulturellen Verhältnisse im Baltikum werden am Institut für Baltistik im Rahmen von landeskundlichen Veranstaltungen behandelt.

Das Fach Baltistik ist mit allen Magisterteilstudiengängen der Philosophischen Fakultät so-

wie verschiedenen Magisterteilstudiengängen anderer Fakultäten im Haupt- und Nebenfach kombinierbar. Bei der Entscheidung für eine bestimmte Fächerkombination – auch in Hinsicht auf persönliche Neigungen – kann die Fachstudienberatung wichtige Anregungen geben.

Für die Zulassung zum Studium der Baltistik bestehen keine fachspezifischen Voraussetzungen. Es wird jedoch erwartet, daß eine ausreichende Lektürefähigkeit in englischer Sprache bereits zu Studienbeginn vorliegt. Die Erweiterung der Lektürefähigkeit auf weitere Sprachen sollte im Laufe des Studiums hinzukommen.

Baltische Philologie ist ein Magisterstudiengang, der sowohl im Haupt- als auch im Nebenfach studiert werden kann. Gleichzeitig wird der B. A.-Teilstudiengang Baltistik angeboten. Gegenstand des Studienfaches "Baltische Philologie" sind die Kulturen der zur indogermanischen Sprachfamilie zählenden baltischen Völker, also vorab der Letten, Litauer und der um 1700 ausgestorbenen Prußen. Die Beschäftigung mit den ebenfalls im geographischen Raum des Baltikums lebenden Esten wird dagegen traditionell nicht im Rahmen des Faches "Baltische Philologie" angeboten, da diese zusammen mit den Finnen zur finno-ugrischen Sprachfamilie gehören. Natürlich gibt es in Geschichte und Gegenwart viele Beziehungen zwischen allen drei Völkern des Baltikums, die zunehmend fächerübergreifend behandelt werden. Das Studium der Baltischen Philologie soll den Zugang zu den baltischen Literaturen, Sprachen sowie zu der aus alter Zeit ererbten Volksdichtung und Mythologie ermöglichen. Besonders wichtig sind auch der Erwerb von Sprachkenntnissen, dem am Institut besonderes Gewicht beigemessen wird, sowie guter Kenntnisse in der Landeskunde.

Das Studium gliedert sich in ein Grund- und in ein Hauptstudium. In den ersten Semestern sind zunächst solide praktische Sprachkenntnisse sowie das nötige baltistische Basiswissen zu erwerben. Im Grundstudium wird darüber hinaus großer Wert auf die Beherrschung sprach- und literaturwissenschaftlicher Methoden sowie den Erwerb grundlegender Überblickskenntnisse über die baltistischen Arbeitsfelder und die entsprechende wissenschaftliche Fachliteratur gelegt. Im Hauptstudium erfolgt die Ausbildung in den jeweiligen Bereichen zunehmend problemorientiert, wobei hier die speziellen Interessen der Studierenden verstärkt Berücksichtigung finden. Die Anforderungen im einzelnen sind in der Studienordnung festgelegt. Nach einem qualifizierten Abschluß des Magisterstudiums eröffnet sich die Möglichkeit eines Promotionsstudiums.

Der Erwerb theoretischer Kenntnisse ist während des Studiums unabdingbar. Das Studium der Baltistik fördert die Fähigkeit, empirische Fakten zu sammeln, Probleme zu erkennen, Problemstellungen zu definieren und methodisch adäquat Probleme zu lösen. Aber genauso wichtig ist die Anwendung der erworbenen Kenntnisse und Fähigkeiten in der Praxis. Hier lautet unser Motto learning by doing. Die während des Studiums zu absolvierenden Praktika sind nach diesem Motto konzipiert: sie reichen von ersten Versuchen in der Feldforschung in Litauen und in Lettland bis zu Praktika in kulturellen und politischen Einrichtungen im Baltikum. Vorbereitung auf das spätere Berufsleben – auch dies ist uns wichtig. Gelegenheit dazu gibt es z. B. als studentische Hilfskraft im Rahmen der Mitarbeit an Institutsprojekten wie der Erstellung computergestützter Lehr- und Lernmaterialien, dem Aufbau textbezogener Datenbanken und Informationsmittel, der Edition altlitauischer Texte oder der Redaktion der "Schriften des Instituts für Baltistik" (SIB).

Seit der Gründung des Institutes wurde intensiv an dem Auf- und Ausbau einer baltistischen Fachbibliothek gearbeitet. Im Jahre 1998 bekam die Universitätsbibliothek Greifswald den Auftrag, einen Sondersammelschwerpunkt Baltische Länder einzurichten, bis 1998 hatte diese Aufgabe die Bayerische Staatsbibliothek München wahrgenommen. Inhaltlich richtet sich der Sammelschwerpunkt vor allem auf wissenschaftliche Literatur mit geistes- und sozialwissen-

schaftlichem Profil zu den drei baltischen Ländern Estland, Lettland und Litauen.

Verbindungen in Forschung und Lehre unterhält das Institut für Baltistik im Rahmen von Partnerschaftsverträgen der Universität Greifswald zu den litauischen Universitäten Vilnius und Klaipėda sowie zur Lettischen Universität Riga. Darüber hinaus bestehen Kooperationsabkommen mit weiteren Forschungseinrichtungen. Die baltischen Staaten sind in Greifswald – wie oben bereits erwähnt – durch ein muttersprachlich besetztes Lektorat am Institut unmittelbar vertreten. Enge Kontakte bestehen aber auch zu den anderen deutschen baltistischen Einrichtungen wie dem Institut für Interdisziplinäre Baltische Studien der Universität Münster.

Hauptforschungsgebiete am Institut für Baltistik sind die Kulturen- und Sprachenkontaktforschung, die Übersetzungstheorie und -praxis sowie die Edition altlitauischer Texte. Schwerpunkt bildet hier die computergestützte philologische und linguistische (morphologische, syntaktische und lexikalische) Erschließung des Neuen Testaments der Bretke-Bibel (1579–1590) im Rahmen eines DFG-Projektes, dessen Projektleiter Prof. Dr. Jochen D. Range ist.

Das bedeutende Ereignis der ersten litauischen Bibelübersetzung wird im Jahr 2002 durch eine gemeinsame deutsch-litauische Veranstaltungsreihe "400 Jahre litauische Bibel" in Zusammenarbeit mit dem Ministerium für Wissenschaft, Bildung und Kultur des Landes Mecklenburg-Vorpommern, dem Institut für Baltistik der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, der Historischen Kommission für ost- und westpreussische Landesforschung, Berlin, dem Ministerium für Kultur der Republik Litauen, dem Institut für Litauische Sprache, Vilnius, und dem Institut für Litauische Geschichte, Vilnius gewürdigt. In diesem Rahmen wurden und werden verschiedene Veranstaltungen durchgeführt, u.a. die 4. Sommerakademie "philologia baltica" des Instituts für Baltistik der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald zu "Aktuellen Fragen der Bretke-Forschung" bereits im Jahre 2001, auf der junge Nachwuchswissenschaftler aus Lettland und Litauen die Gelegenheit hatten, ihre Arbeiten auf dem Gebiet der Bretkeforschung vorzustellen und zu diskutieren, sowie die Internationale wissenschaftliche Arbeitstagung des Instituts für Baltistik "400 Jahre Litauische Bibel – philologische und theologische Aspekte der Bretkeforschung" der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald. Vom 26. bis zum 29. September 2002 wurden in 15 Vorträgen und zugehörigen Diskussionen konkrete Probleme der Bretkeforschung aufgezeigt und mögliche Lösungsansätze in den Themenbereichen der Übersetzung, Phraseologie, linguistischer Analysen sowie Methoden zur Darstellung der theologischen Profilierung von Bibelübersetzungen angesprochen. Den Abschluss dieser deutsch-litauischen Veranstaltungsreihe bildet neben der Eröffnung der Buchausstellung "Johannes Bretke – Leben und Werk" am 27. November 2002 im Museum für Angewandte Kunst ("Arsenal") in Vilnius der Festakt "400 Jahre Litauische Bibel" im Litauischen Nationaltheater des Dramas. Im Rahmen des Festaktes findet die Verleihung von drei, vom Pro Baltica Forum e.V. (Hamburg) gestifteten Wissenschaftspreisen für die besten Arbeiten der letzten drei Jahre auf dem Gebiet der Bretke-Forschung sowie von Preisen des Instituts für Litauische Sprache (Vilnius) für die Gewinner eines Bretke-Schülerwettbewerbs statt.

Weitere Informationen zum Studium der Baltischen Philologie sowie zu wissenschaftlichen Projekten des Instituts für Baltistik erhalten Sie unter:

Prof. Dr. Jochen D. Range,
Direktor des Instituts für Baltistik
der Ernst-Moritz-Arndt-Universität
Greifswald, Domstr. 9/10,
17487 Greifswald.
Telefon: (03834) 86-3201,
Fax: (03834) 86-3203,
e-mail: range@uni-greifswald.de,
baltist@uni-greifswald.de

Quellen:
http://www.uni-greifswald.de/~baltist/
http://www.uni-greifswald.de/~alg-stud/stud/fach/
http://www.uni-greifswald.de/partneruni.html
http://www.uni-greifswald.de/~baltist/br-programm.htm
http://www.uni-greifswald.de/~baltist/comp-bretke.htm

Liane Klein

ŠU Lietuvių literatūros katedra 2002 metais

2001 m. lapkričio 13 ir 30 d. įvyko dvidešimtasis ir dvidešimt pirmasis tęstinio katedros projekto, tarpdisciplininio mokslinio-edukologinio seminaro „Tekstų skaitymai" renginiai. Pirmojo tema – „Johno Fowleso *Magas* kaip postmodernistinis romanas", prelegentas ŠU literatūrologijos magistrantas Domas Auga. Paskutinis 2001 m. seminaras „Du lietuvių literatūros šimtmečiai. Poezija. Proza. Kalba" įvyko lapkričio 30 d. Jame dalyvavo poetas Sigitas Geda, kuris atliko probleminį dviejų šimtmečių lietuvių literatūros pjūvį, skaitė ir deklamavo lietuvių autorių kūrinius, dėstė ne tik metafizinius, bet ir didaktinius pastebėjimus gyvenimo ir kūrybos klausimais. 2002 m. pavasario semestre „Tekstų skaitymai" surengti keturis kartus. Pirmųjų tema – „Dvarų kultūrinio paveldo likimas Lietuvoje 1918–1940 metais" (2002 m. vasario 20 d.). Šis seminaras buvo ypač tarpdisciplliniškas – prelegentas Lietuvos istorijos instituto doktorantas Dangiras Mačiulis analizavo istorinius faktus ir literatūrinius tekstus. Antrasis seminaras „A. Nykos-Niliūno eilėraščio 'Užgavėnių kaukės' analizė (konkursinių studentų ir magistrantų darbų aptarimas ir apdovanojimas)" įvyko 2002 m. kovo 21 d. Konkurse dalyvavo šeši studentai, jo nugalėtojai S. Petronytei buvo įteiktas 100 Lt apdovanojimas. Trečiasis seminaras „Istorinis ir meninis tekstas" įvyko 2002 m. balandžio 9 d. Jo prelegentas ŠU Lietuvių kalbos katedros docentas Skirmantas Valentas analizavo Mindaugo sūnaus Vaišvilko vaizdinio funkcionavimą istorikų darbuose, metraščiuose bei V. Braziūno ir S. Gedos eilėraščiuose. Paskutinis pavasario semestre „Tekstų skaitymų" seminaras – „Pažįstamas nepažintas Hansas Christianas Andersenas (H. Ch. Anderseno poezijos analizė, jo dramų, romanų, kelionių aprašymų pristatymas, prelegentės verstų jo eilėraščių skaitymas)". Pranešimą skaitė – VDU Lietuvių literatūros katedros dėstytoja dr. A. Gustaitienė (2002 m. gegužės 9 d.).

2001 m. lapkričio 20 d. ŠU Humanitariniame fakultete įvyko katedros organizuotas susitikimas su rašytoju, vertėju J. Kunčinu ir poetu, kultūrologu, literatūros tyrinėtoju E. Ališanka. Atėjusieji į susitikimą turėjo galimybę išgirsti autentišką ir kritišką meninių tekstų bei kultūros refleksiją, nusipirkti prelegentų kūrinių.

2002 m. balandžio 19 d. įvyko šeštoji ŠU Humanitarinio fakulteto studentų ir magistrantų mokslinių darbų konferencija, kurioje veikė kalbotyros, literatūrologijos, lingvostatistikos ir didaktikos, užsienio kalbų sekcijos. Literatūrologijos sekcijoje buvo perskaityti šie II kurso literatūrologijos magistrantų pranešimai: A. Bambalienės „Krikštynų patarlių savitumas", N. Brazausko „Psichoanalitinis Vaižganto 'Nebylio' aspektas postfroidistinės P. Ricoeuro 'noro semantikos' kontekste", N. Chilčiuk „B. Okudžava – romansų ir rusų autorinės dainos autorius", R. Kazlauskaitės „Žmogaus 'platumas' su neigiamu ženklu F. Dostojevskio romane *Broliai Karamazovai*", D. Norvaišaitės „Religinės kaimo bendruomenės vaizdavimas XIX a. lietuvių literatūroje", G. Pili-

pavičienės „Almanacho *Varpai* premijuotų prozos kūrinių literatūrinė raiška", A. Puzauskaitės „Kaukių žaismas W. M. Thackeray'aus romane *Tuštybės mugė*", L. Tamutienės „Kaimas XX a. I pusės lietuvių prozoje kaip uždara socialinė bendruomeninė erdvė: svetimumo lokalizacija", S. Zakševskajos „A. Puškino romano *Eugenijus Oneginas* komentarų palyginimas (N. Brodskis, V. Nabokovas ir J. Lotmanas)".

2002 m. gegužės 10–11 d. įvyko tradicinė kasmet katedros rengiama tarpdisciplininė mokslinė konferencija, kurios tema šiemet – „Mitai lietuvių kultūroje". Tai jau penktoji tokio pobūdžio konferencija. Apie ją galima plačiau pasiskaityti antrame šių metų internetiniame *Literatūros* numeryje (www.literatura.lt), spaudai rengiamas ir konferencijos pranešimų rinkinys.

2002 m. rugsėjo 24 d. katedra pakvietė į jau tradicinį seminarą „Iliustracija ir tekstas knygose vaikams". Jo metu atidaryta paroda „Čekų vaikų knygos iliustracija", pristatytos mažosios ekspozicijos – „Ramutės Skučaitės kūryba", A. Kliševičiaus projektas S. Poškaus „Dovilės albumui". Pirmoje seminaro dalyje buvo perskaityti pranešimai „Šiuolaikinė čekų vaikų literatūra" (M. Voznicova, Čekijos respublikos ambasada Lietuvoje), „*Takelis į namus* – poezija vaikams ir apie ją" (poetė R. Skučaitė), „Viduramžių bestiarijus" (ed. m. dr. D. Karatajienė). Vėliau įvyko diskusija „Iliustruota knyga vaikams: tendencijos, vertinimo kriterijai", moderuojama D. Šakavičiūtės ir A. Kliševičiaus. Diskusijoje dalyvavo pedagogai, bibliotekininkai, ŠU dėstytojai.

Du praėjusių metų ŠU literatūrologijos specialybės (kuruojamos ŠU HF Lietuvių literatūros ir Visuotinės literatūros katedrų) magistrantai įstojo į doktorantūrą: R. Kazlauskaitė – į Peterburgo valstybinio universiteto rusų literatūros aspirantūrą ir N. Brazauskas – į LLTI literatūrologijos doktorantūrą.

2002 m. spaudai parengtos, katedros posėdžiuose apsvarstytos ir leidybai aprobuotos dvi netrukus pasirodysiančios katedros dėstytojų monografijos: Dalios Jakaitės *Šatrijos draugija lietuvių literatūros istorijoje* bei Gintaro Lazdyno *Vokiečių Bildungsromanas*.

Apie ŠU Lietuvių literatūros katedrą, jos dėstytojus jau galima rasti informacijos internete: http://su.lt/lt/part600/hum/hkat_ltl.htm

Nerijus Brazauskas

Apie VPU Lietuvių literatūros ir Visuotinės literatūros katedras 2001–2002 metais

VPU Lietuvių literatūros katedroje esama tam tikro susitarimo dėl bendros mokslinio darbo krypties: tai *vertybių* klausimai. Studijų, tiriamojo darbo kasdienybė dėstytojų dėmesį šiai temai išskaido keliomis kryptimis. Rūpi literatūros proceso, arba literatūros istorijos, asmenybės kūrybiškumas (tarkim, klasikų vieta ir vaidmuo literatūros procese) ir kūrinio interpretavimas (plačiausia šio žodžio prasme). Akivaizdu, jog pastaroji kryptis savaime provokuoja literatūros ir kultūros idealų svarstymus. Vertybių neigimo ar jų dekonstravimo sumaištyje tekstas skaitytojo (tyrinėtojo) tebėra „klausinėjamas", kad ir kaip šis būtų nutolęs nuo normatyvinio ar teorinio literatūros kūrinio komentavimo. Šis aspektas tebėra ryškus ir net dominuoja naujausiuose dėstytojų straipsniuose ir monografijose.

Vertybių teorija ir praktika skleidžiasi ir per šiandieninius komparatyvistikos iššūkius, kurie yra aktualizuojami kitos – Visuotinės literatūros katedros – dėstytojų. Doc. N. Kašelionienei straipsnyje apie tris François Villono „Baladės apie senų laikų damas" vertimus į lietuvių kalbą (*Teksto slėpiniai* 4, 2001, 43–55) rūpi ne tik vertimų privalumai, bet ir simbolika, sakymo įtampa, įvaizdžių kūrimo filosofija. Tradicinis vertybinis ir modernus komparatyvistinis aspektas čia susilieja.

Bene ryškiausias tokios paradoksalios vienovės pavyzdys – doc. Virginijos Balsevičiūtės-Šlekienės monografija *Mačernis ir jo karta* (2001). Ši monografija pateikta habilitaciniam laipsniui gauti. Joje aptariamas XX amžius. Vertybių klausimai monografijoje iškyla plačiame Lietuvos ir Vakarų Europos kultūros kontekste, jų intelektualinių, filosofinių ir literatūrinių refleksijų fone. Poetų žemininkų lyrikos santykis su lietuvių lyrikos tradicija, jų kūrybos poveikis tolesnei lietuvių poezijos raidai aptariama kaip literatūros filosofijos idėjų kaita ir paradigminiai lūžiai. Autorė itin dėmesinga daugeliui tradicinių („amžinųjų") vertybių: pažinimui, meilei, tikėjimui, namams, kūrybai ir t. t.

Tokia pat atida vertybiniams kūrinio interpretavimo aspektams pastebima doc. Vandos Juknaitės straipsnyje „Apie pastarojo dešimtmečio prozą" (*Žmogus ir žodis: mokslo darbai, literatūrologija* 2, Nr. 3, 2001, 29–34), dr. Gitanos Vanagaitės „Autobiografijos teorijos metmenyse" (*ten pat*, 40–47), dr. Dainiaus Vaitiekūno studijoje „Lietuviškojo identiteto problema Broniaus Radzevičiaus romane ‚Priešaušrio vieškeliai'" (*Pasaulio lituanistų bendrijos darbai* 5–6, 2001, 156–163), doc. V. Balsevičiūtės-Šlekienės straipsnyje „Laikas Juditos Vaičiūnaitės eilėraščiuose" (*Teksto slėpiniai* 4, 2001, 14–22), doc. Sigitos Radzevičienės paskelbtose Igno Šeiniaus kūrybos interpretacijose („Švediškoji Igno Šeiniaus kūryba", *Ignas Šeinius: prozininkas, dramaturgas, politikas*, 2001, 48–61). Abiejų katedrų dėstytojai bei doktorantai skelbia ir recenzijas apie naujas knygas (M. Žvirgždas – apie L. F. Céline'o romaną *Kelionė į nakties pakraštį*, *Knygų aidai* 2, 2002, V. Martinkus – apie V. Daujotytės *Literatūros filosofiją*, *Dienovidis* 11–12, 2001). Recenzijos žanras reikalauja kontekstualumo, palyginimo, todėl komparatyvistikos iššūkiai ir recenzuojamų kūrinių vertybiniai aspektai vienas kito nepaneigia, o tik papildo. Semiotinio interpretavimo atvejais (K. Nastopkos straipsnis „Asimetriška meilė Aisčio eilėraštyje 'Man tave'", D. Vaitiekūno „Aido Marčėno eilėraščio 'Adventas' poetika", abu *Teksto slėpinių* 4 sąsiuviny) teorinė drausmė vertybių klausimus susiaurina iki „vertės objektų" ir panašių kategorijų analizės, tačiau sustiprina objektyvumo įspūdį.

Paskelbta ir tokių straipsnių, kuriuose vertybės paradoksaliai dekonstruojamos, o literatūra suvokiama kaip dar vienas simuliakrų kūrimo instrumentas. Tokiais atvejais (pvz., V. Martinkaus straipsnyje „Šiuolaikiniai Petro Cvirkos (skaitytojų) pokštai", paskelbtame tame pačiame *Teksto slėpinių* sąsiuviny) tradicinė vertybių paradigma pakeičiama neapibrėžtomis vertybių paieškomis ir tokių paieškų beprasmybe. Tačiau tokių bandymų nėra daug.

Monografinės kūrėjų studijos tebėra vertybinio ir komparatyvistinio mąstymo versme. Prof. Stasys Skrodenis skaitytojams pristato suomių rašytojos Mailos Talvio užrašytas lietuviškas dainas, S. Eliasą Lönnrotą kaip lietuvių liaudies dainų vertėją. Doktorantė Žydronė Kolevinskienė rašo apie Nelės Mazalaitės autobiografinį diskursą, šios prozininkės kūryboje išryškėjusį feministinį vertybių interpretavimą. Literatūra kaip etinė, estetinė, pažintinė praktika atsiskleidžia Lietuvių literatūros katedros docentės rašytojos Vandos Juknaitės esė ir dialogo knygoje *Išsiduosi. Balsu* (2002).

Prabėgę dveji metai abiejų katedrų dėstytojams buvo dosnesni mokymo priemonių, metodinių leidinių. Prof. S. Skrodenis parengė *Tautosakos rinkėjo vadovo* 3-iąjį pataisytą leidimą (2002, 84 p.),

doc. Petras Bražėnas išleido *Prozos kūrinio analizę* studentams (2001, 175 p.), dr. Dalia Satkauskytė – *Metodinius nurodymus lietuvių literatūros studentų moksliniams darbams* (2002).

Habil. dr. Aldonai Vaitiekūnienei 2002 m. buvo suteiktas VPU garbės profesorės vardas.

Katedrų dėstytojai stažavosi Limožo (D. Vaitiekūnas), Lundo (S. Radzevičienė), Erfurto universituose (U. Uogintaitė). Doktorantė Jolanta Paulauskaitė buvo išvykusi rinkti medžiagos į Kino archyvą Niujorke, doktorantas Laurynas Katkus – į Berlyno laisvąjį universitetą.

Vytautas Martinkus

2002 metai VU Lietuvių literatūros katedroje

2002 metai VU Lietuvių literatūros katedroje pažymėti didelių darbų. Spaustuvę pasiekė ir iki metų pabaigos turėtų pasirodyti knyga *Lietuvių literatūros katedra 1940–2000 metais*, sutelkianti atsiminimus ir studijinius straipsnius apie katedros veiklą, biografinius ir bibliografinius duomenis apie visus buvusius bei esamus jos narius. Beveik baigtas rašyti ir Valstybiniam mokslo bei studijų fondui įteiktas didelės apimties veikalas *Šiandieninė lietuvių literatūra (1988–2002)*, kuriam po vieną ar du skyrius parašė dauguma katedros narių. Nuspręsta leisti mokomųjų mokslo darbų seriją „Iš senosios lietuvių literatūros". Pirmieji trys XVIII a. literatūros tekstų rinkiniai, parengti buvusių katedros magistrančių, dabar doktorančių, taip pat jau pakeliui į dienos šviesą. Spausdinamas 2001 m. gruodį vykusio aukštųjų mokyklų studentų kūrybinio konkurso, kurį organizavo lekt. Audinga Pelurytė-Tikuišienė, almanachas, pristatantis rinktinę konkurso dalyvių kūrybą. Konkurso būta itin sėkmingo: jį apibendrindami, rašytojai Marcelijus Martinaitis ir Vanda Juknaitė vienbalsiai teigė ateinant naują literatūrinę kartą. Keletas katedros dėstytojų dirbo prie naujų lietuvių literatūros vadovėlių gimnazijų baigiamosioms klasėms; doc. Giedriaus Viliūno iniciatyva pradėtas kurti internetinis lietuvių literatūros portalas.

Metai buvo turtingi ir mažesnių akademinių įvykių.

Dar 2001 m. pabaigoje katedrą papildė naujas narys – buvusiai doktorantei Vaivai Račiūnaitei-Ališankienei paskirtas katedros mokslo darbų administratorės etatas, taip įteisinant jos jau nebe pirmus metus atliekamą *Literatūros* žurnalo administravimą.

Nuo 2002 m. vasario 4 d. iki 2003 m. vasario 4 d. kūrybinių atostogų išėjo katedros vedėjas doc. Giedrius Viliūnas. Laikinąja katedros vedėja paskirta doc. Dalia Čiočytė.

2002 m. vasario 22 d. VU studentų katalikų literatūros ir meno draugija „Šatrija", vadovaujama doc. Dalios Čiočytės, surengė universiteto studentų susitikimą su rašytoja Vidmante Jasukaityte.

Kovo mėnesį katedros doktorantai Brigita Speičytė ir Mindaugas Kvietkauskas surengė akciją „Dovana Renavo bibliotekai" Šatrijos Raganos gimimo 125-osioms metinėms paminėti.

Gegužės 9 d. katedros lektorė Audinga Pelurytė-Tikuišienė Filologijos fakultete surengė studentų susitikimą su rašytoja Vanda Juknaite, spalio 22 d. – su rašytoja, poete Egle Juodvalke (žurnalistikos, politologijos, bibliotekininkystės ir filologijos programų studentams).

Birželio mėn. Lietuvių literatūros katedra ir JAV veikiantis Lietuvių Akademinės Skautijos Sąjū-

džio Vydūno fondas įvertino rašytojos Sofijos Čiurlionienės premijos konkurso rezultatus. Premiją laimėjo VU lietuvių literatūros II kurso magistrantė Jurgita Komarovskytė ir jau magistro laipsnį įgijęs Šiaulių universiteto auklėtinis Nerijus Brazauskas. Iškilmingas premijos įteikimas įvyko spalio 24 d.

2002 m. birželio mėn. prof. Viktorija Daujotytė-Pakerienė išrinkta Vilniaus universiteto Tarybos, o doc. Giedrius Viliūnas – VU Senato nariu.

Liepos 28–rugpjūčio 5 d. Eržvilke ir apylinkėse vyko tautosakinė ekspedicija, surengta po kelerių metų pertraukos. Ekspedicijoje dalyvavo 9 studentės – nuo antrakursių iki bakalaurių. Ekspedicijos atgaivinimo iniciatorė – katedros doktorantė Modesta Liugaitė, vadovė lekt. Saulė Matulevičienė. Į ekspediciją vykta drauge su Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto jaunų mokslininkių grupe, kurios mielai dalijosi savo patirtimi. Šiuo bendradarbiavimu abi pusės liko patenkintos, tad jau užsimota ir didesniam bendram kitų dvejų metų darbo projektui – Kretingos krašto tradicinio folkloro rinkimui ir tyrimui.

Rudenį katedra vėl paskelbė studentų kūrybinių iniciatyvų skatinimo konkursą, kurį remia Vytauto Kavolio fondas. Šio konkurso tikslas – pagyvinti akademinį, kultūrinį universiteto studentų gyvenimą bei suteikti erdvės jų saviraiškai.

Spalio 1 d. doktorantas Mindaugas Kvietkauskas išvyko metinių studijų į Anglijos Oksfordo universitetą.

Nuo 2002 m. į dieninę katedros doktorantūrą priimta Viktorija Šeina, į neakivaizdinę – Radvyda Vaišvilaitė.

Katedros dėstytojai labai aktyviai dalyvavo mokslinės informacijos mainuose. Minėtina 2001 m. gruodžio 6–9 d. Stokholmo universitete įvykusi tęstinio projekto „Literatūra ir nacionalinis identitetas" 5-oji tarptautinė mokslinė konferencija „Krizė, konfliktas ir jo sprendimo būdai", kurioje docentės Dalia Čiočytė ir Rita Tūtlytė skaitė pranešimus „Reakcijos į okupaciją ir jų modeliavimas XIX a. lietuvių romantiko Antano Baranausko poemose", „Modernusis nacionalizmas ir karas 1940–1954 m. lietuvių literatūroje". 2002 m. rugsėjo 19–21 d. to paties projekto 6-ojoje konferencijoje „Nacija už jos ribų: Baltijos regiono šalių egzilė literatūroje ir istorijoje" Stokholme R. Tūtlytė skaitė pranešimą „Konstruktyvioji vaizduotė lietuvių egzodo literatūroje". 2002 m. kovo 21 d. doc. Aušra Martišiūtė konferencijoje „Į sveiką gyvenseną ir skaidrią būtį Vydūno keliu" (Klaipėdos universitetas), skaitė pranešimą „J. Grušo kūrybos sąsajos su Vydūno dramomis"; birželio 22 d. konferencijoje „Lietuviški susitikimai" (Wetzlar) – „Pasaulio dramaturgijos transformacijos XX a. lietuvių dramaturgijoje: W. Shakespeare'as ir vokiškasis ekspresionizmas". Balandžio 24–25 d. A. Martišiūtė ir G. Viliūnas mokslinėje konferencijoje „Antanas Škėma: polilogo sklaida kultūrų sankirtose" (Kaunas, VU KHF) skaitė pranešimus „Naujos teatro kalbos paieškos A. Škėmos dramose", „Antanas Škėma ir Henrikas Radauskas: du modernizmo tipai"). 2002 m. gegužės 10–11 d. G. Viliūnas dalyvavo konferencijoje „Mitai lietuvių kultūroje" (ŠU, pranešimas „Istoriniai mitai lietuvių literatūroje"). Birželio 20–23 d. G. Viliūnas, A. Peluritytė-Tikuišienė ir Brigita Speičytė kalbėjo Santaros-Šviesos suvažiavime Anykščiuose (pranešimai „Populiarioji literatūra Lietuvoje", „Jauniausia lietuvių proza", „Žiemos balsai"); birželio 27–liepos 2 d. doc. Dainora Pociūtė-Abukevičienė – A. J. Greimo semiotinių studijų ir tyrimų centro organizuotoje akademinėje Druskininkų savaitėje „Jausmai ir vaizdai" („Melancholija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje"); rugpjūčio 15–20 d. doc. Kęstutis Urba – „Beatrix Potter draugijos" 10-ojoje tarptautinėje konferencijoje (Anglija, Amleside, „B. Potter knygų vertimo ir suvokimo problemos Lietuvoje"); rugsėjo 24 d. R. Tūtlytė ir G. Viliūnas – mokslinėje konferencijoje „Juozas Keliuotis ir literatūros dinamikos problemos" (LLTI, „Juozo Keliuočio sekimo byla", „Katalikiškoji lietuvių literatūros mokslo tradicija"); rugsėjo 29–spalio 3 d. K. Urba – Tarptautinės vaikų knygos tarybos (IBBY) jubiliejinė-

je konferencijoje „Vaikai ir knygos. Pasaulinis iššūkis" (Šveicarija, Basel); spalio 5–6 d. lekt. A. Peluritytė-Tikuišienė „Druskininkų rudenyje"; spalio 11 d. K. Urba – Švedijos vaikų knygos instituto seminare apie lietuvių vaikų literatūrą („Naujosios lietuvių vaikų literatūros tendencijos"); spalio 22 d. prof. V. Daujotytė-Pakerienė ir doc. Regimantas Tamošaitis dalyvavo LMA mokslinėje konferencijoje, skirtoje Vinco Krėvės 120-mečiui (pranešimai „V. Krėvės pamatinės nuostatos", „Krėvės tekstas mūsų dienomis"). Lapkričio 14 d. V. Pakerienė ir D. Čiočytė Maironio 140-mečiui skirtoje konferencijoje Kaune, Maironio muziejuje, skaitė pranešimus „Maironis: tarp poetinės retorikos ir interpretacinės topikos", „Maironis: klasiko laikysena"; lapkričio 21–22 d. D. Čiočytė – Lietuvos istorijos instituto ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Vyskupas Antanas Baranauskas: asmenybė ir aplinka" (pranešimas „Dievas ir tauta Antano Baranausko poemose").

Katedros dėstytojų skaityti originalūs kursai:

Prof. Elena Bukelienė. „Lietuvių psichologinio romano žanrinis modelis" (lietuvių prozos studijų seminaras magistrantams).

Doc. Dalia Čiočytė. „Šiandieninės lietuvių literatūros seminaras: eseistika" (seminaras magistrantams).

Lekt. Audinga Peluritytė-Tikuišienė. „Šiuolaikinė literatūra" (laisvasis kursas Tarptautinių santykių instituto politologijos studentams).

Doc. Dainora Pociūtė-Abukevičienė. „Senosios literatūros tekstai: XVI a. religinė polemika Lietuvoje" (spec. kursas bakalaurantams).

Doc. Regimantas Tamošaitis. „Įvadas į kultūros teoriją" (seminaras II k. magistrantams).

Katedros dėstytojų išleistos knygos:

Brigita Speičytė, Mindaugas Kvietkauskas, *Tokią gražią kartą man atsiuntei: Šatrijos Raganos šeimos atvirlaiškiai*, Vilnius: Šatrijos Raganos bendrija, 2002, 376 p.

Viktorija Daujotytė-Pakerienė, *Parašyta moterų*, Vilnius: Alma littera, 2001, 856 p.

Viktorija Daujotytė-Pakerienė, *Sakiniai*, Vilnius: Tyto alba, 2002, 150 p.

Marcelijus Martinaitis, *Laiškai Sabos karalienei: esė romanas*, Vilnius: Tyto alba, 2002, 334 p.

Marcelijus Martinaitis, *Tolstantis: eilėraščiai*, Vilnius: Rašytojų sąjungos leidykla, 2002, 63 p.

Marcelijus Martinaitis, *Pareisiu su paukščiais*: rinktinė aukštesniųjų klasių moksleiviams, Vilnius: Tyto alba, 2002, 154 p.

Parengė ***Dalia Čiočytė, Inga Migūnaitė***

Informacija autoriams

1. Pagrindinės *Literatūros* kalbos yra lietuvių, anglų, rusų, vokiečių, prancūzų. Išimtiniais atvejais publikacijos gali būti skelbiamos ir kitomis kalbomis.
2. *Literatūroje* skelbiami mokslo straipsniai, archyvinė medžiaga, vertimai, recenzijos, diskusijos, mokslinės veiklos apžvalgos. Straipsnių, archyvinių publikacijų apimtis – iki 1 autorinio lanko (40 000 spaudos ženklų), apžvalgos, recenzijos – iki 0,5 autorinio lanko (20 000 spaudos ženklų). Tekstus pageidautume gauti dviem A4 formato popieriaus lapų egzemplioriais, spausdintus kompiuteriu, geriausia Windows 98 versija, 12 punktų Times New Roman šriftu, 1,5 eilutės intervalu. Prie spausdinto teksto prašome pridėti ir elektroninę teksto versiją (galima siųsti elektroniniu paštu). Tekstai turi būti sutvarkyti pagal *Literatūros* tekstų rengimo principus (žr. internetinę svetainę http://www.literatura.lt).
3. *Literatūros* numerių turinys planuojamas 1–2 metus į priekį. Informaciją apie numatomų numerių tematiką galima rasti internetinėje žurnalo svetainėje arba gauti redakcijoje.
4. *Literatūrai* teikiami mokslo straipsniai turi atitikti tokioms publikacijoms keliamus reikalavimus. Juose turi būti suformuluotas mokslinių tyrimų tikslas bei metodologija, aptarta nagrinėjamos problemos tyrimų būklė, pateikti ir pagrįsti tyrimų rezultatai, padarytos išvados, nurodyta naudota literatūra. Prie lietuviškai skelbiamo mokslinio straipsnio turi būti pridėta anotacija lietuvių kalba ir ne mažiau kaip 600 spaudos ženklų apimties santrauka anglų, vokiečių, rusų, prancūzų kalba, o prie skelbiamo nelietuviškai – anotacija užsienio kalba ir ne mažiau kaip 600 spaudos ženklų apimties santrauka lietuvių kalba. Prie archyvinės medžiagos publikacijos, recenzijos, diskusijos, apžvalgos pridedamos tik anotacijos lietuvių ir užsienio kalbomis.
5. *Literatūrai* teikiami mokslo straipsniai yra vertinami ne mažiau kaip dviejų redaktorių kolegijos paskirtų recenzentų, iš kurių bent vienas yra ne redaktorių kolegijos narys. Recenzentų pavardės neskelbiamos. Straipsnio pabaigoje redakcija nurodo datas, kada jis gautas ir kada priimtas publikuoti.

Išsamesnę informaciją apie tekstų tvarkymo reikalavimus galima rasti ankstesniuose žurnalo numeriuose: *Literatūra* 38 (1), 2000; *Literatūra* 39–42 (1), 2000. Jie skelbiami ir *Literatūros* internetinėje svetainėje adresu: http://www.literatura.lt

LITERATŪRA 2002 44(1)
Mokslo darbai

Vyriausiasis redaktorius *Giedrius Viliūnas*
Redaktorė *Vaiva Račiūnaitė*
Korektorė *Asta Demšienė*
Viršelio dailininkas *Gediminas Markauskas*

12,7 leidyb. apsk. l. Tiražas 300.
Išleido Vilniaus universiteto leidykla
Spausdino Vilniaus universiteto leidyklos spaustuvė
S. Skapo g. 7, 2734 Vilnius
El. paštas: leidykla@leidykla.vu.lt
http://www.leidykla.vu.lt

Kaina sutartinė